

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

JASIONA

1. Nazwa

BUDYNEK MIESZKALNO - GOSPODARCZY w zagrodzie

2. Czas powstania

4 ćw. XIX w.

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

nr 49

dz. nr 230/1

5. Przynależność administracyjna

Województwo **OPOLSKIE**

Powiat **PRUDNICKI**

Gmina **LUBRZA**

6. Formy ochrony

Nr rejestru zabytków:

MPZP:

8. Historia, opis i wartości

Wieś Jassona wzmiankowana w źródłach w 1233 roku. Wieś lokowana, o regularnym układzie siedliska wiejskiego w formie ulicówki obustronnie zabudowanej oraz niwowo-łanowym układzie rozłogów. Historycznie niewielka wieś, licząca mniej niż 20 kmieci i zagrodników i taka pozostała do dzisiaj. Większość zachowanej zabudowy zagrodowej pochodzi z 2 połowy XIX i początków XX wieku.

Budynek mieszkalno - gospodarczy wybudowany został najprawdopodobniej w 4 ćwierci XIX w., usytuowany jest szczytem do ulicy. Jest to budynek murowany, tynkowany, dwukondygnacyjny, z częściowo użytkowym poddaszem, kryty dachem dwuspadowym, z wtórną blachodachówką. Budynek połączony jest z częścią gospodarczą, niższą i nieco szerszą od zachodu. Od frontu cztery osie okienne, w partii dachu dwa mniejsze okna półkoliście zamknięte. Stolarka współczesna. Na elewacjach detal architektoniczny, częściowo uszkodzony – szczególnie od frontu braki na parterze w narożnikach oraz profilowanych opasek okiennych, zlikwidowanych najprawdopodobniej podczas wymiany stolarki. Zachowane tynkowane narożniki w formie bonii na 2 kondygnacji, gzymsy kordonowe i podokapowe oraz odcinkowe nad oknami 2 kondygnacji i oknami strychowymi. Zachowana forma części gospodarczej oraz brukowany podjazd. Przed budynkiem krzyż na postumencie z 1923 r.

Dom jest elementem kompletnej śląskiej zagrody, powstałej mniej więcej w tym samym okresie, składającej się z budynków gospodarczych inwentarskich i stodoły, wycugu, oraz brukowanego podjazdu. Budynek o cechach zabytkowych zachował charakterystyczne elementy z czasu budowy: bryłę, układ połaci dachowych i zlicowanie okapów z elewacją, na budynku tynki mineralne tradycyjne z efektowną, choć częściowo uproszczoną obecnie dekoracją.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Techniczny stan zachowania mierny. Ubytki tynków w partii cokołowej, oraz na elewacji szczytowej, miejscami uszkodzony detal (boniowane narożniki, gzyms podokapowy).

Wskazane użytkowanie obiektu i utrzymanie elementów charakterystycznych domu: bryły, naturalnej kolorystyki tynków – kolor tynku, bielenie elewacji lub odcienie pastelowe z detalem architektonicznym, jego zachowanie i uporządkowanie (z rekonstrukcją uszkodzonych elementów). Zachowanie kształtu i rozmieszczenia otworów okiennych.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Iwona Solisz

listopad 2020r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków